

Розділ 1

Сокири Амура

Чи то любов робить людину дурною,
чи тільки дурні й закохуються?

Орхан Памук. Мене називають Червоний

Узагалі-то кажуть, що Амур орудує стрілами. Сперечатися не буду: стріли — то стріли. Хоча до мене ця скотина чомусь щоразу приступає із сокирою.

Для тих, хто ще не зрозумів, — цей розділ про любов. І про її побічні ефекти. Твою дивізію вперед¹...

* * *

Мені ніколи не подобалися слухняні дівчатка. Цебто такі, які мріють про зразкову сім'ю: про купу повсякчас усміхнених дітлахів, які гасатимуть невеликим, але ошатним будиночком

¹ «Твою дивізію вперед!» — так часто приказувала Євгенія Борисівна, хореограф дитячого ансамблю «Полісяночка» в Рівному, де я в дитинстві займався танцями. Вона послуговувалася цим чудовим висловом під час репетицій напередодні великих концертів, коли втомлені безкінечними прогонами номерів дітлахи починали шуміти. Для більшого ефекту Євгенія Борисівна кидала в нас стільчиком... Чомусь цей вислів приклеївся мені до язика, припав до душі і т. д і т. п., а тому я досить часто вживаю його у повсякденному житті, а от тепер вирішив перенести в книгу. Я тулитиму його в тих місцях, де потрібно підкреслити експресивність і напруженість моменту. (Тут і далі прим. авт.)

за кудлатими білими собаками¹, про відданого, люблячого, чесного, гарного, сильного та розумного, словом, all inclusive чоловіка², який щоранку підходитиме ззаду й обійматиме їх, поки вони, оці милі слухняні дівчатка, стоятимуть у фартушку за плитою та готуватимуть оладки на сніданок (принагідно роздумуючи про те, як вони житимуть довго й щасливо, ні на мить не розлучаючись із оцим вродливим, мужнім, мудрим і порядним чоловіком, а на схилі літ бавитимуться із юрбою галасливих кирпатих онуків). Амінь!

Ні, товариші! З усією відповідальністю заявляю: вся ця шмарката дурня зовсім не для мене! Такий, м'яко кажучи, нуднуватий і малоцікавий варіант розвитку подій мене геть не влаштовує. Натомість мене постійно тягне на... на цих... ну, як їх?.. ну, на букву «Б»... О, згадав! На секс-бомб! Ви можете зауважити, що в цьому немає нічого дивного, на що я завзято відповім: я тут ні до чого, то все життя винне. Іншими словами, у такої моєї життєвої позиції є цілком об'єктивна, абсолютно незалежна від мене причина.

Як писав Карл Маркс? «Буття визначає свідомість». Тобто спосіб існування, життя й побут людини цілком і повністю зумовлюють її світосприйняття. Так ось, річ у тім, що під час навчання в університеті я був учасником студентського танцювального колективу, який постійно виступав на різноманітних дійствах університетського масштабу. Одним із таких заходів був щорічний конкурс краси «Міс університету», де учасники з різних танцювальних, вокальних і гумористичних колективів розважали глядачів у перервах поміж дефіле, даючи дівчатам час на те, щоби переодягнутися, причепуритися, загалом підготуватися до наступного виходу.

Гадаю, ні для кого не таємниця, що кожному великому концертові передує цикл затяжних і виснажливих репетицій.

¹ Собаки мають бути обов'язково білими та зовсім не линяти. Якщо із собаки лізе шерсть, це означає, що діти гасатимуть один за одним. У крайньому разі — за папужкою. Чи за хом'ячками. Хом'яки точно не линяють.

² Дідько, невже на початку ХХІ століття хтось вірить, що весь цей пакет функцій можна запхати в одну людину?..

Особливо це стосується заходів на кшталт конкурсів краси, під час яких на одній сцені опиняються кільканадцять цілком різнопланових колективів і щонайменше два десятки породистих красунь на додачу з родичами, гримерами, спонсорами, собачками, платтями, косметикою та ще купою мотлоху, що все разом страшенно заважає нормальному проведенню дійства. Перед генеральним постановником стоїть завдання пекельної складності: перетворити весь цей бедлам і хаос на чітко розпланований, професійний і за можливості якомога цікавіший культурний захід.

На початку кожної весни, за кілька тижнів до конкурсу, розпочинався цикл так званих звідних репетицій, на яких збиралися всі, хто задіяні у грядущому конкурсі, й по чергово «проганяли» свої номери. Це робилося з однією метою: кожен учасник (чи учасниця) концерту повинен наперед закарбувати у своїй пам'яті, коли, де і за ким він виходить на сцену, а також куди вшивається після закінчення виступу.

Сподіваюсь, ви вже допетрали, що й до чого. Щороку я розминався перед виходом на сцену, а красуні-учасниці готувалися до дефіле. Щороку я переодягався разом із дівчатами за одними й тими самими лаштунками, через що мені доводилося на громадських, так би мовити, засадах заціпати панянкам блискавки на спинах, допомагати знімати вузькі плаття й притримувати їх, коли вони міняли туфельки на босоніжки чи навпаки. Страх та й годі!..

Отаке от нелегке буття сформувало мою свідомість. Позаяк треба бути сліпоглухонімим і дерев'яним, як Буратіно, щоб у такій ситуації не зазнайомитися з кимось із учасниць поближче. А тому щороку я знаходив на свою неспокійну голову пригоди з черговою королевою.

Усе б нічого, якби не один нюанс: я не вмію гратися з вогнем. Образно висловлюючись, мені недостатньо просто погріти руки над багаттям, я завжди чомусь силкуюся вмитися на нього дупцею. Якщо ж говорити без літературних епітетів і вихилясів, то мало не щоразу в стосунках із протилежною статтю я розслаблявся, дозволяючи собі надміру

захопитись, і врешті закохувався по самі, бляха, помідори. Чим усі неслухняні дівчатка не нехтували скористатися.

Водночас я не був дуже наївним і добре знав, на що зважуюсь. Навіть маючи нагоду почати стосунки з чемним дівчуром, який би не мотав мені нерви, я чомусь завжди тягнувся до тих інших, до «королев» на букву «Б», які спочатку витрусять тебе наче килимок, витруть об тебе ноги, а потім витурять, виженуть, спровадять якнайдалі, мов набридливого й облізлого від старості дворового пса.

Нерідко (а якщо відверто, то майже завжди) стосунки з «королевами» завершувалися для мене широкомасштабною трагедією. Після чергового болючого розриву, сидячи у своїй кімнаті на самоті, тихо пережовуючи шмарклі та захлинаючись від нестримного внутрішнього жару, який плавив серце й стікав кудись у ділянку живота, я розмірковував про те, що, можливо, чиню неправильно, роблю хибний вибір. Може, гадав я, краще вгамуватися й жити спокійним, розміреним, нормальним життям? Навіщо лізти на рожен, коли чудово знаєш, чим усе скінчиться?

Але, як то кажуть, дзуськи! Слушні, розумні й виважені думки надовго не затримувались у моїй макітрі. За тиждень-два я оклигував і з подвійним запалом знову брався за старе.

Хочете вірте, хочете ні, однак до сьогодні я ще жодного разу не пожалкував про скоєне. Тобто не пожалкував по-справжньому. Щирі хвилювання, бурхливі емоції та палючі, мов сонце над безживною пустелею Наміб, почуття робили життя повносилим, а нестримна жага та ревності безперервно освіжали й підживлювали кров. Я ризикував, оступався й падав, проте жив так, як прагнув, — постійно в боротьбі, постійно на гостроконечному лезі бритви. Попри всі щемкі шрами на серці, я й досі вважаю: краще перегоріти й спопеліти, ніж згаснути від тління.

Перша така «королева» зустрілася мені ще на першому курсі університету. Звали її Аліна. Вона була однією з учасниць щорічного конкурсу краси, здається, за номером 8. Висока, струнка, з велетенськими, як каналізаційні люки, карими